

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za računalništvo in informatiko

Igor Rožanc

Algoritmi in podatkovne strukture 1 –APS1

1. LABORATORIJSKE VAJE

(17. – 21. oktober 2022)

2. letnik

BVS Računalništvo in informatika

Študijsko leto 2022/23

VSEBINA

1

1. Uvodna predstavitev

2. Teorija 1: Algoritmi

- Računski problemi
- Vrste računskih problemov
- Opis algoritmov
- Sled izvedbe algoritma
- Metode snovanja algoritmov

3. Kviz: Algoritmi

1. naloga

2

Problem: Izmed vseh udeležencev vaj želimo poiskati tistega, ki bo prvi slavil rojstni dan.

- a) *Ali je ta problem računski? Zakaj?*
- b) *Ali je problem dobro definiran? Če ni, popravi opis!*
- c) *Napišite tri primere nalog za ta problem!*
- d) *Koliko je možnih nalog za ta problem?*

2. naloga

3

Enak problem kot pri prvi nalogi.

- a) *Kaj je vhod in kaj izhod za algoritem, ki rešuje problem?*
- b) *Kakšna je formalna definicija problema?*
- c) *Opišite algoritem v naravnem jeziku!*
- d) *Ali obstaja več takih algoritmov?*
- e) *Za kakšne vrste problem gre?*
- f) *Spremenite problem, da bo:*
 - *Iskalni*
 - *Odločitveni*
 - *Preštevalni*
 - *Naštevalni*
 - *Optimizacijski*

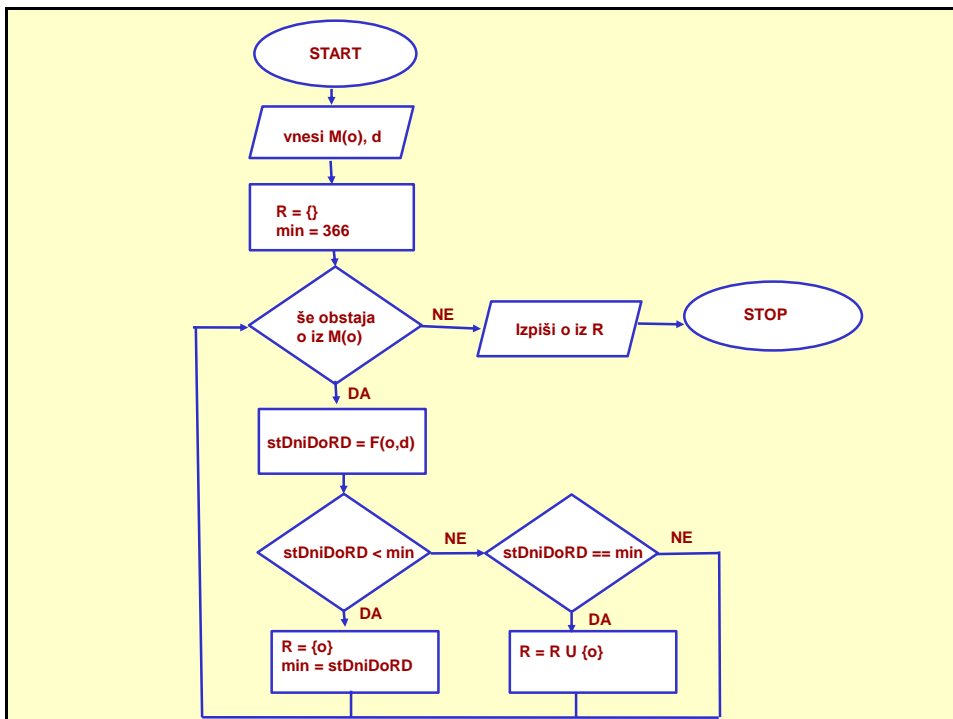
3. naloga

4

Enak problem kot pri prvi nalogi.

a) Opišite algoritem še z:

- diagramom poteka
- psevdokodo
- programskim jezikom Java


```

funkcija prviRD(M(o), d) {
    R={};
    min = 366;
    for (vsak o iz M(o)) {
        stDniDoRD = F(o, d);
        // stDniDoRD =
        //število dni od datuma d do rojstnega dneva osebe o
        if (stDniDoRD < min) {
            R={o};
            min=stDniDoRD;
        }
        else if (stDniDoRD==min) {
            R=R U {o};
        }
    }
    izpiši prvi o iz R;
}

```

```

// razred Datum: int dan, int mesec, int leto
int zapDan() {
    final int[] DOL_MES = {31,29,31,30,31, ..., 31};
    int st = dan;
    for (int m=1; m<mesec;m++)
        st+=DOL_MES[m-1];
    return st;
}

// razred Oseba: String ime, String priimek, Datum datumR
int funStDni(Datum d) {
    return (LETO_DNI + datumR.zapDan() - d.zapDan()) % LETO_DNI;
}

public static final int LETO_DNI = 366;

public static Oseba prviRD(List<Oseba> m, Datum d) {
    List<Oseba> r = new ArrayList<>();
    int min = LETO_DNI, stDniDoRD;
    for (Oseba o : m) {
        stDniDoRD = o.funStDni(d);
        if (stDniDoRD < min) {
            r.clear();
            r.add(o);
            min=stDniDoRD;
        }
        else if (stDniDoRD==min) {
            r.add(o);
        }
    }
    return r.get(0);
}

```


4. naloga

5

Problem: Denimo, da je n mest medsebojno povezanih med seboj z letalskimi povezavami po principu vsak z vsakim. Iz prvega mesta želimo obiskati vsa ostala mesta tako, da nobenega mesta ne obiščemo več kot enkrat.

- a) *Narišite model (naloge) problema!*
- b) *Za kakšen vrste problem gre?*
- c) *Koliko rešitev obstaja?*
- d) *Opišite preprost algoritem v psevdokodi!*

```
funkcija poletiDoVsehMest( M(m), pm ) {  
  O = {pm};  
  N = M(m) \ {pm};  
  R = pm;  
  dokler (N ni prazen) {  
    izberi mesto iz N  
    O = O U {mesto};  
    N = N \ {mesto};  
    R = R + " " + mesto;  
  }  
  izpiši R;  
}
```


5. naloga

6

Problem iz naloge 4 spremenimo tako, da dodamo podatek o razdalji med mesti, iščemo pa najkrajšo pot (iz prvega mesta do vseh ostalih mest brez ponovitev)!

- Za kakšen vrste problem gre sedaj?*
- Koliko rešitev obstaja za konkretno nalogo?*
- Koliko rešitev obstaja v splošnem?*

5. naloga

7

Teorija 1: Naloga za oddajo preko Učilnice
Rok: ponedeljek, 24. oktobra 2022 do 23.59

- Določite konkretno nalogo velikosti 5!***
 - Narišite model za to nalogo!*
- Opišite poljuben algoritem v psevdokodi!***
 - Zamislite si ga sami, lahko zelo neoptimalen algoritem.*
 - Bisteven je primeren opis s psevdokodo.*
- Predstavite sled tega algoritma!***
 - Popolna predstavitev sledi je veliko preobsežna.*
 - Predstavite le nekaj primerov in nakažite izbor ustreznega rezultata.*

6. naloga

8

Kratko opišite naslednje metode snovanja algoritmov in zanje podajte en tipičen primer problema:

- a) *Groba sila*
- b) *Izčrpno preiskovanje*
- c) *Sestopanje*
- d) *Metoda razveji in omeji*
- e) *Požrešna metoda*
- f) *Metoda deli in vladaj*

Kviz: Algoritmi

9

Kaj od naštetega velja za algoritem?

Izberite enega ali več odgovorov:

- je jasen in nedvoumen postopek
- ga lahko izvaja le računalnik
- je posebna vrsta ritma za petje računalniških duhovnih pesmi
- je mehaničen postopek

Kviz

10

Kaj lahko odgovori algoritem pri naslednjih vrstah problemov?

odločitveni problem	<input type="text" value="Izberi..."/>
(konstrukcijski) optimizacijski problem	<input type="text" value="Izberi..."/>
preštevalni problem	<input type="text" value="Izberi..."/>

Kviz

11

Dana so števila 17850, 6825, 20475. Poveži.

najmanjši skupni večkratnik	<input type="text" value="Izberi..."/>
povprečje	<input type="text" value="Izberi..."/>
mediana	<input type="text" value="Izberi..."/>
največji skupni delitelj	<input type="text" value="Izberi..."/>
maksimum	<input type="text" value="Izberi..."/>
minimum	<input type="text" value="Izberi..."/>

Kviz

12

S katerimi od naštetih načinov je moč (ni pa nujno enostavno) opisovati algoritme?

Izberite enega ali več odgovorov:

- slovenščina
- krogi v žitu
- lambda račun
- Morsejeva koda
- JavaScript

Kviz

13

Največji skupni delitelj dveh praštevil je:

Odgovor:

Kviz

14

V algoritmi "Eratostenovo sito" najprej iz seznama odstranimo vsa soda števila (razen 2).

Izberite en odgovor:

- Drži
- Ne drži

Kviz

15

Urejanje seznama 3, 1, 3, 1, 5, 9 je računski problem?

Izberite en odgovor:

- Drži
- Ne drži

Kviz

16

Sled algoritma je izpis vrednosti pomembnih spremenljivk in drugih podatkov tekom izvajanja.

Izberite en odgovor:

- Drži
- Ne drži

Kviz

17

S pomočjo indukcije dokaži pravilnost dvojiškega iskanja. Poveži.

```
fun binarySearch(a, left, right, key) is
  if left > right then return -1
  mid = left + (right - left) / 2
  if (key < a[mid]) then
    return binarySearch(a, left, mid - 1)
  if (key > a[mid]) then
    return binarySearch(a, mid + 1, right)
  return mid
```

Če $key = a[mid]$, potem vrnemo mid , kar je pravilno, ker je mid indeks elementa z vrednostjo key .

Izberi...

Če $binarySearch$ deluje pravilno za n , potem deluje pravilno tudi za $n + 1$.

Izberi...

Če je $left > right$, potem je dolžina tabele $n = right - left + 1 \leq 0$. Algoritem vrne -1, kar je pravilno, ker v prazni tabeli, ne more biti iskanega elementa.

Izberi...

Če $left \leq right$, potem je dolžina tabele $n > 0$ (vsebuje vsaj en element). Pri tem ločimo tri primere.

Izberi...

Primer, ko je $key > a[mid]$ je simetričen primeru $key < a[mid]$. Naredi za vajo sam.

Izberi...

Algoritem $binarySearch$ deluje pravilno (vrne -1, če iskanega elementa v tabeli ni, sicer pa vrne indeks elementa) za vse dolžine tabele $n = right - left + 1$.

Izberi...

Če $key < a[mid]$, potem $key < a[i]$ za vsak $i \geq mid$, ker je tabela urejena. Torej lahko element iščemo v $a[left, \dots, mid - 1]$. Dolžina te tabele je $mid - 1 - left + 1 = (right - left) / 2$, kar je manjše od dolžine prvotne tabele, ki je $right - left + 1$.

Izberi...

Iskan element je torej v manjši podtabeli, za katero pa algoritem pravilno deluje po induktivni predpostavki.

Kviz

18

Algoritem, ki na vohodu prejme število, testiramo s testom, ki traja toliko časa, kolikor je enic v dvojiški predstavitvi števila. Npr. $5 = 101b$, torej test za število 5 traja 2 sekundi. Želimo testirati vsa 8 bitna števila, koliko sekund bo trajalo celotno testiranje?

Odgovor:

Kviz

19

Iz števil od 1 do 100 zgeneriramo vsa možna zaporedja (različnih števil) dolžine 4. Koliko je takih zaporedij?

Odgovor:

Kviz

20

Zančna invarianta za iskanje minimuma v tabeli elementov je naslednja trditev: v i -ti (začenši z 0) iteraciji je **trenutni minimum** min enak vrednosti izmed prvih $i + 1$ elementov tabele.

Primer algoritma:

```
min = MAX
for i = 0 to n - 1 do
  if a[i] < min then min = a[i]
```


Kviz

21

Naslednja funkcija rekurzivno računa Fibbonacijeva števila.

```
fun fib(n) is
  return fib(n-1) + fib(n+2)
```

Izberite en odgovor:

- Drži
 Ne drži

Dober nabor testnih primerov za testiranje pravilnosti algoritma vključuje robne primere.

Izberite en odgovor:

- Drži
- Ne drži